



Kwestia spójności Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych z polskim systemem prawnym. Przepisy sektorowe

r.pr. Michał Olszowski
michal.olszowski@kancelariakrakowska.pl
www.kancelariakrakowska.pl



Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679

W toku prac na przepisami sektorowymi zapewniającymi stosowanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1) zespół roboczy składający się z przedstawicieli Ministra Cyfryzacji, Ministra Spraw Zagranicznych, Rządowego Centrum Legislacji oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych uzgodnił konieczność zmian **w ponad 200 ustawach**. Aktualnie projekt jest w Komisji Prawnej RCL.



Kazus 1

Dział kadr przedsiębiorstwa XYZ zgłosił swojemu prezesowi konieczność uzupełnienia dokumentacji jednego z pracowników wobec braku informacji o miejscu zamieszkania. Pracownik podał swój adres, żądając jednak wskazania podstawy prawnej do przetwarzania danych osobowych przez pracodawcę. W ocenie pracownika jego adres zamieszkania nie jest pracodawcy do niczego potrzebny - wymiana informacji w przedsiębiorstwie odbywa się bowiem całkowicie w sposób elektroniczny.

Prezes, w odpowiedzi, powołał się na art. 22(1) k.p. w zw. z art. 6 ust. 1 lit. c RODO. Czy prawidłowo?



Art. 6 rozporządzenia 2016/679

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;*
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;*
- c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;***
- d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;*
- e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;*
- f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.*

Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.



Art. 22(1) k.p.

§ 1. Pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;*
- 2) imiona rodziców;*
- 3) datę urodzenia;*
- 4) miejsce zamieszkania (adres do korespondencji);*
- 5) wykształcenie;*
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia.*



Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych

Art. 23. 1. Przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy:

1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych;

2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa;

3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą;

4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego;

5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.



Art. 22(1) k.p. - porównanie zmian

obecne brzmienie

§ 1. Pracodawca **ma prawo żądać** od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) imiona rodziców;
- 3) datę urodzenia;
- 4) miejsce zamieszkania (adres do korespondencji);
- 5) wykształcenie;
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia.

projektowane brzmienie

§ 1. Pracodawca **żąda** od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) dane kontaktowe wskazane przez taką osobę;
- 4) wykształcenie;
- 5) kwalifikacje zawodowe;
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia.



Kazus 2

Pani Grażyna Iksińska zwróciła się do adwokata swojego męża o usunięcie jej dokumentacji medycznej będącej w posiadaniu kancelarii. Od męża dowiedziała się, że ten zamierza wytoczyć proces o unieważnienie małżeństwa. Twierdzi, że nie leczyła się nigdy w szpitalu psychiatrycznym, do pisma załącza przekonujące dowody (bilety z podróży zagranicznej i zaświadczenie o pobycie na konferencji naukowej podczas której miała być rzekomo hospitalizowana). Jest to pierwszy kontakt p. Grażyny z kancelarią, nie konsultowany z mężem.

Pani Grażyna swoje żądanie opiera na art. 18 i 19 RODO. Jak powinien zachować się adwokat?



Art. 18 rozporządzenia 2016/679

1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo żądania od administratora ograniczenia przetwarzania w następujących przypadkach:

- a) osoba, której dane dotyczą, kwestionuje prawidłowość danych osobowych – na okres pozwalający administratorowi sprawdzić prawidłowość tych danych;
- b) przetwarzanie jest niezgodne z prawem, a osoba, której dane dotyczą, sprzeciwia się usunięciu danych osobowych, żądając w zamian ograniczenia ich wykorzystywania;
- c) administrator nie potrzebuje już danych osobowych do celów przetwarzania, ale są one potrzebne osobie, której dane dotyczą, do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń;
- d) osoba, której dane dotyczą, wniosła sprzeciw na mocy art. 21 ust. 1 wobec przetwarzania – do czasu stwierdzenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstaw sprzeciwu osoby, której dane dotyczą.

2. Jeżeli na mocy ust. 1 przetwarzanie zostało ograniczone, takie dane osobowe można przetwarzać, z wyjątkiem przechowywania, wyłącznie za zgodą osoby, której dane dotyczą, lub w celu ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń, lub w celu ochrony praw innej osoby fizycznej lub prawnej, lub z uwagi na ważne względy interesu publicznego Unii lub państwa członkowskiego.

3. Przed uchyleniem ograniczenia przetwarzania administrator informuje o tym osobę, której dane dotyczą, która żądała ograniczenia na mocy ust. 1.



Art. 19 rozporządzenia 2016/679

Administrator informuje o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania, których dokonał zgodnie z art. 16, art. 17 ust. 1 i art. 18, każdego odbiorcę, któremu ujawniono dane osobowe, chyba że okaże się to niemożliwe lub będzie wymagać niewspółmiernie dużego wysiłku. Administrator informuje osobę, której dane dotyczą, o tych odbiorcach, jeżeli osoba, której dane dotyczą, tego zażąda.



Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze

Art. 6. 1. Adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.

3. Adwokata nie można zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.

4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1049 oraz z 2018 r. poz. 650) – w zakresie określonym tymi przepisami.



Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego

Wyr. TK z 22.11.2004 r., SK 64/03, OTK 2004, Nr 10A, poz. 107. Trybunał wskazał, że *„obowiązki zachowania tajemnicy, obciążającemu radców prawnych, towarzyszy nie tylko prawo ich klientów do zachowania w dyskrecji pewnych informacji, ale także prawo samych radców do określonych zachowań wobec organów wymiaru sprawiedliwości”*.

W innym orzeczeniu Trybunał uznał rozważania dotyczące tajemnicy radcy prawnego za aktualne w kontekście tajemnicy adwokackiej (post. TK z 7.1.2010 r., Ts 265/08, OTK 2010, Nr 3B, poz. 179).



Projektowane zmiany przepisów

*Art. 16a. 1. Przepisy art. 15 ust. 1 i 3, art. 18 i art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (rozporządzenie ogólne o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016 r.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, **stosuje się w zakresie, w jakim nie naruszają obowiązku zachowania przez adwokata tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 6.***



Techniczne i organizacyjne środki ochrony danych osobowych.

r.pr. Michał Olszowski
michal.olszowski@kancelariakrakowska.pl
www.kancelariakrakowska.pl



Kazus 4

W przedsiębiorstwie XYZ prezes planuje wyznaczenie Inspektora Ochrony Danych. Prezes dużo czasu spędza w delegacjach służbowych wobec czego zarządził, że powołany Inspektor wszelkie niezbędne sprawy ma konsultować z wiceprezesem ds. ogólnych. Prezes argumentuje, że wiceprezes ma wszelkie niezbędne pełnomocnictwa i osobiste angażowanie szefa w kwestie ochrony danych osobowych nie jest tu potrzebne.

Czy takie działanie jest prawidłowe?



Porównanie przepisów

Art. 38 ust. 3 rozporządzenia 2016/679

*Administrator oraz podmiot przetwarzający zapewniają, by inspektor ochrony danych nie otrzymywał instrukcji dotyczących wykonywania tych zadań. Nie jest on odwoływany ani karany przez administratora ani podmiot przetwarzający za wypełnianie swoich zadań. Inspektor ochrony danych **bezpośrednio podlega najwyższemu kierownictwu** administratora lub podmiotu przetwarzającego.*

Art. 36a ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych

*Administrator bezpieczeństwa informacji podlega **bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej** lub osobie fizycznej będącej administratorem danych.*



Definicja “najwyższego kierownictwa” wg. ISO 9000:2015

Najwyższe kierownictwo - osoba lub grupa osób, które na najwyższym szczeblu kierują organizacją i ją nadzorują (...)

~ EN ISO 9000:2015 pkt 3.1.1



Kazus 5

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych rektor państwowej szkoły wyższej wprowadził zarządzeniem szereg dokumentacji i polityk, obejmujących m.in: (1) prowadzenie ewidencji osób dopuszczonych do przetwarzania danych osobowych i wydawanie przetwarzającym pisemnych upoważnień, (2) szczegółową Politykę Bezpieczeństwa Informacji, (3) określenie środków technicznych jakie powinny spełniać wszystkie systemy informatyczne uczelni.

Opracowane dokumenty są w pełni zgodne z RODO. Czy wobec tego uczelnia ma podstawy, aby twierdzić, że w pełni dostosowała swoją działalność do wytycznych Ogólnego Rozporządzenia?



Art. 24 rozporządzenia 2016/679

- 1. Uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze, administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aby móc to wykazać. Środki te są w razie potrzeby poddawane przeglądom i uaktualniane.*
- 2. Jeżeli jest to proporcjonalne w stosunku do czynności przetwarzania, środki, o których mowa w ust. 1, obejmują wdrożenie przez administratora odpowiednich polityk ochrony danych.*
- 3. Stosowanie zatwierdzonych kodeksów postępowania, o których mowa w art. 40, lub zatwierzonego mechanizmu certyfikacji, o którym mowa w art. 42, może być wykorzystane jako element dla stwierdzenia przestrzegania przez administratora ciężących na nim obowiązków.*